

Regionální pohádky a pověsti jižní Moravy a tvorba pěších tras, venkovských muzeí a dalších produktů venkovského cestovního ruchu

(studijní materiály k akci)

TENTO PROJEKT

„Tradice dědictví venkova a venkovský cestovní ruch“

JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKOU UNIÍ

Z EVROPSKÉHO ZEMĚDĚLSKÉHO FONDU PRO ROZVOJ VENKOVA

v rámci opatření III.3.1 Vzdělání a informace

Program rozvoje venkova ČR

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí.

1 OBSAH

2	Úvod	2
3	Pověsti městečka Olešnice a okolí (Mikroregion Olešnicko)	2
3.1	Sběr námětů, tvorba, obsah	2
3.2	Význam pro turistický ruch, návaznost rozvoje.....	2
3.3	Formy propagace.....	3
3.4	Ukázka pověsti z knihy.....	3
4	Olešnické muzeum strašidel (Město Olešnice)	5
4.1	Námět, vyhledání vhodných prostor a koncept expozice	5
4.2	Ukázky z prohlídky muzea	5
4.3	Náklady a časový rozsah přípravy muzea a jeho provozu	10
4.4	Propagace muzea a jeho ohlas	10
4.5	Způsoby využití, návaznost muzea při tvorbě dalších akcí a produktů	11
5	„Krajem pověstí a bájí aneb Pověsti a pohádky od Svitavy, od Svatky“ (MAS Boskovicko PLUS, o.s.)	13
5.1	Nápad, koncepce, návaznost na návštěvnost a turistický ruch regionu	13
5.2	Zdůvodnění potřeby projektu včetně popisu výchozího stavu	14
5.3	Seznam a obsah „motivačních produktů cestovního ruchu“	15
5.4	Forma distribuce a propagace, návaznost na koncepci propagace Boskovicka.....	19
6	Pohádky „na Šmelcovně“ (Josef Janků, Arboretum Šmelcovna)	20
6.1	Zakomponování pohádkových postav „do podnikání“	20
6.2	Naučná pohádková stezka, spolupráce s „odborníky na pohádky“	21
6.3	Podnikatel spisovatelem „proti své vůli“.....	25
6.4	Návazné akce, spolupráce s pohádkovou zemí a dalšími regiony.....	26
7	Závěr a vyhodnocení přínosů pohádek a pověstí pro turistický ruch a propagaci regionu Boskovicka	32

2 ÚVOD

Oblast propagace cestovního ruchu má mnoho způsobů a tváří a každý region a každé území disponuje jinými „výchozími“ podmínkami.

Některé oblasti a místa profitují z historických atraktivit, hradů, zámků nebo muzeí, jiné z výborných přírodních podmínek (horské oblasti, jeskyně, přírodní parky, léčivé prameny) a další třeba z nově postavených sportovišť a služeb na ně navazujících. Pohádkové bytosti, pověsti a strašidla nejsou zcela jistě „výchozí“ turistickou a tou základní atraktivitou území, mohou však velmi dobře doplňovat všechny další kategorie cestovního ruchu a prolínat se se službami, objekty i akcemi, kterým tak vdechne punc jedinečnosti. Typickým příkladem ztělesnění pohádek a jejich začleněním do území je proslavený jičínský Rumcajs anebo Ladův Mikeš z Hrusic.

Každý region a každé území tak může využít pohádek a pověstí k propagaci svého regionu, záleží jen na nápadu, provedení, jeho prezentaci a vtažení tohoto tématu do návaznosti celého území. Tato kategorie není jen doménou obcí, jak by se mohlo na první pohled zdát, na příkladech realizovaných projektů podnikatelského subjektu, svazku obcí, města a místních akčních skupin v našem regionu Vám umožníme nahlédnout do „kuchyně pohádkového Boskovicka“ a budeme rádi, pokud Vás naše nápady inspirují.

3 POVĚSTI MĚSTEČKA OLEŠNICE A OKOLÍ (MIKROREGION OLEŠNICKO)

3.1 SBĚR NÁMĚTŮ, TVORBA, OBSAH

Inspirací pro sepsání knihy „Pověsti městečka Olešnice a okolí“ byly pověsti, které těsně před druhou světovou válkou sesbíral pozdější dlouholetý kronikář Olešnice pan Josef Višinka. Pověsti převyprávěl Zdeněk Peša, současný starosta Města Olešnice a bývalý učitel, který se o svůj region a jeho historii zajímá a sběr pověstí je jedním z jeho koníčků. Někde se podržel historických souvislostí, jinde zase více či méně popustil uzdu své fantazii. Kniha je ilustrována kresbami Jana Cely. Část původních a nepřevyprávěných pověstí je také uvedena v závěru knihy, která vyšla poprvé před deseti lety. Náklad 2 000 knih je již dávno beznadějně vyprodán, a tak se v roce 2010 podařilo Dobrovolnému svazku obcí Olešnicka za podpory Jihomoravského kraje vytisknout nové vydání v počtu dalších 2 000 kusů. Kniha obsahuje celkem 25 převyprávěných pověstí a první vydání i 17 pověstí původně dochovaných. Knihy mají 80 a 78 stran.

3.2 VÝZNAM PRO TURISTICKÝ RUCH, NÁVAZNOST ROZVOJE

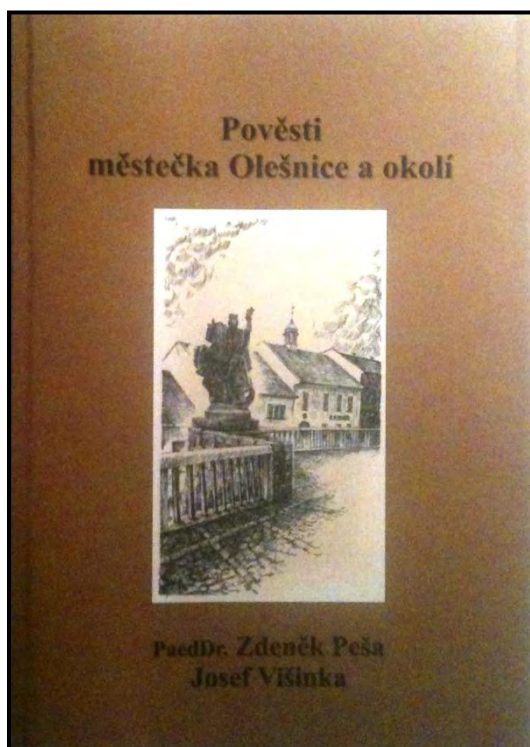
Kniha pověstí městečka Olešnice, která měla v regionu velký ohlas zejména u dětí a mládeže, ale i ve školách, byla následně inspirací pro vybudování unikátního Muzea postav pověstí a strašidel v Olešnici. Samotné vydání knihy pověstí je čas od času v různých regionech běžným úkazem a jako takové je spíše příjemným zpestřením a doplňkem pro návštěvníky, kteří

přijeli do regionu na výlet s dětmi. Tak tomu bylo i v našem případě, hodnota pověstí se však návazným vybudováním strašidelného muzea, kde jsou tyto pověsti namaloveny a prezentovány „naživo“, mnohonásobně zvýšila. Kniha tedy byla prvopočátkem budoucího rozvoje regionu v „pohádkovém duchu.“

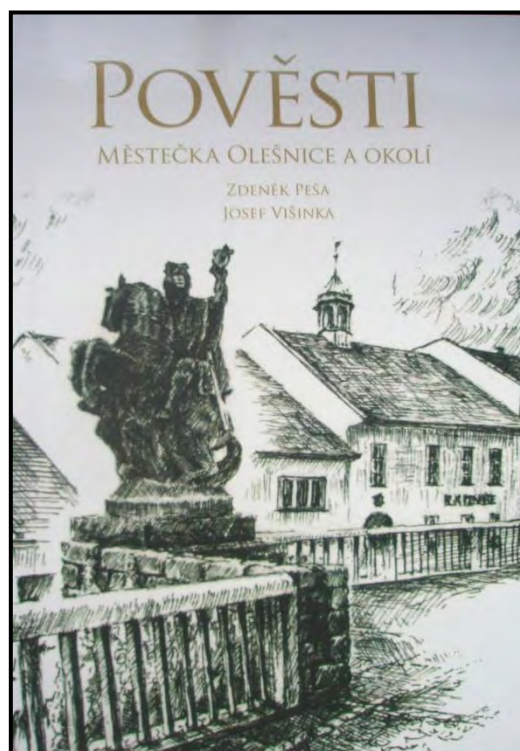
3.3 FORMY PROPAGACE

Kniha je prezentována jako:

- tištěná verze (všechny pověsti)- 2 vydání á 2000 výtisků
- elektronická verze na Internetu (vybrané pověsti)- dostupná neomezeně prostřednictvím webu města Olešnice
- naživo namluvená verze (vybrané pověsti v muzeu strašidel)- individuální návštěva

Obálka knihy vydané v roce 2000

Obálka knihy vydané v roce 2010

3.4 UKÁZKA POVĚSTI Z KNIHY

GRÁN V DOMĚ ČÍSLO 85

Po císařské cestě si vykračují dva gráni. Tito podomní obchodníci mají před sebou dlouhý, a jak doufají, úspěšný den. Včera obchodovali v Kunštátě, a přestože už měli lepší dny, měšce se jim pěkně kulatí. Na cestě do Čech se zastaví ještě v Olešnici, kde už od posledního jarmarku uplynula dlouhá doba. Sličné olešnické panny jistě nepohrdnou nějakou tou pentlí či kartáčem, měštky šátkem a měšťané novou fajfkou s dlouhou troubelí. Část cesty je svezl

forman na voze taženém čtyřspřežím. Nyní na cestě od Ústupu přemýšlejí, zda budou po návštěvě Olešnice pokračovat dál a přespí v Trpíně či Bystrém, nebo zda přespí v Olešnici.

Na olešnickém náměstí sundali své nůše a rozložili část zboží. Netrvalo dlouho a už se seběhla místní drobotina. Po nich přicházejí mladá děvčata a nesměle pokukují, dílem po uprášených vandrovnicích, dílem po jejich zboží. A už jsou dohodnuty první obchody. Pentle, zrcátka, kartáče na vlasy mění majitele a drobné penízky plní už tak dost plné měšce obou gránů. Schyluje se k večeru a oba přátelé už nemají co prodávat.

Tento obchod je třeba zapít. Kdo by se staral o další cestu. V olešnickém pivovaru nevaří tak špatné pivo, a tak se tu jako každý večer sešla celá řada místních řemeslníků, sedláků z okolních vesnic i několik formanů. Do této veselé společnosti oba kamarádi rychle zapadli a po vypití několika džbánek měli už místo noclehu. Dva místní měšťané se uvolili, že jim umožní přespat na seně v jejich stodolách. Kdo by si při tom bujarém veselí všiml, jak se jednomu z nich chtivě blýsklo v očích, když grán na zpečetění dohody o noclehu sáhl do tobolky a zaplatil další džbánec.

Po půlnoci za svitu měsíce se klopýtající kamarádi loučí a za doprovodu dvou místních dobrodinců odchází každý do jiného domu. Oba ulehnu do voňavého sena a těší se, jak zítra dorazí do Poličky. Ráno se první z nich probudí, slunce mu svítí do tváře vraty stodoly. Rychle se omyje u studny, pomůže děvečce s rumpálem, poděkuje hospodáři za nocleh a za placku na cestu. Za chvíli již stojí u rybníčku před kostelem a pozoruje děvčata chodící pro vodu. Čeká na přítele, sem tam pošle úsměv hezké tvářičce, avšak trpělivost ho již opouští. Pár místních mládenců se na něj už škaredě podívalo a gardista se šavlí se ho už dvakrát ptal, co tu pohledává. Blíží se poledne, a kamarád nikde. Že by tak dlouho vyspával on, který z nich dvou je první na nohách?

Padlo rozhodnutí. Stojí u domu číslo popisné 85 a buší na vrata. Ještě jednou a pak zas. Vrata otevírá pobledlý a nerudný muž. Kdo by v této ztrhané tváři hledal včerejšího příteleva dobrodince z pivovaru. Na otázku, kde je jeho druh, muž odsekne, že už za svítání se sbalil a odešel. Tato odpověď – vrata třísknou o sebe prudce zavřená. Ale vždyť už dva roky společně chodí vesnici od vesnice, jarmark od jarmarku a nikdy se nestalo, že by se rozdělili. Tak znovu buší na vrata, psi štěkají, na vylidněném náměstí vychází gardista. A prý, ať se sebere a táhne, odkud přišel. Nic nepomáhá vysvětlování, nic nepomáhají prosby o pomoc při hledání druha. Nakonec, s pláčem a pod vytasenou šavlí jde po ulici z městečka. Pak, s bláznivou nadějí spěchá do Trpína, do Bystrého, do Poličky. Vše marné, svého druha již nikdy nespatriil. Tato pověst

se začala vyprávět po mnoha letech, když v domě č. p. 85 vykopali na dvoře kostru dospělého člověka.

4 OLEŠNICKÉ MUZEUM STRAŠIDEL (MĚSTO OLEŠNICE)

4.1 NÁMĚT, VYHLEDÁNÍ VHODNÝCH PROSTOR A KONCEPT EXPOZICE

Tvorba a vydání knihy pověstí a úspěšný ohlas veřejnosti se snoubilo se skutečností, že město Olešnice disponovalo prostory starého nevyužívaného sklepení bývalé ledárny, kde se v minulosti od zimy do letních měsíců uchovával led pro řezníky a olešnický pivovar. Sklepení bylo postaveno pod bývalým hřbitovem na počátku 19. století a od poloviny 20. století nebylo užíváno. Nové využití našlo sklepení otevřením muzea pověstí Olešnicka v r. 2003. Příprava konceptu muzea a výběr pověstí byly dány rozsahem prostor, které bylo možné využít a také typem konkrétního prostředí, které bylo, jako každé sklepení, tmavé, nevlídné a chladné a již samo o sobě vzbuzovalo strašidelný vstup. Proto i vybrané pověsti jsou tak trochu víc hrůzostrašné, než žertovné. Za spolupráce pracovníků olešnické základní školy, kteří pomohli radnici nápad realizovat a pomohli s tvorbou figurín, kostýmů a dalších rekvizit, za zručné pomoci místních řemeslníků, kterým byla zadána zakázka tvorba zábradlí, ochozů a oddělení jednotlivých kójí, za použití moderní techniky, která namluvením samotných pověstí, zvukovými a světelnými efekty podtrhuje překvapivé momenty v samotné prohlídce bez průvodce za zamčenými dveřmi, byla vytvořena samotná expozice, na jejímž počátku stála taková obyčejná kniha převyprávěných pověstí, které někdo z lásky k regionu sesbíral... Autorem pověstí ve vyprávění je PaedDr. Zdeněk Peša, autorkou figurín Mgr. Blanka Kudová.

Vstup do strašidelného sklepení

Poutač s provozní dobou do muzea

4.2 UKÁZKY Z PROHLÍDKY MUZEA

Prohlídka se skládá z deseti zastávek: u každé kompozice je popsáno, co představuje a jakou má spojitost s městem Olešnice. Interaktivní prohlídka muzea „bez obsluhy“ trvá cca 30 minut.

POVĚST 1-NA SPRAVEDLNOSTI (KAT A ŽENA NA PRANÝŘI)

Městečko Olešnice mělo mnoho privilegií udělených majitelem panství či panovníkem. Mělo též hrdelní právo. To spočívalo v pravomoci purkmistra a konšelů soudit hrdelní zločiny a rozsudky na území městečka vykonávat. V těchto dobách si sice olešničtí měšťané vydržovali ozbrojenou stráž, která bděla nad jejich bezpečím ve dne a ponocné hlídající v noci, avšak kata měla jen velká měst.

Mistr kat se svými pomocníky na vyzádnání do Olešnice přijel, aby za nemalou odměnu rozsudek vykonal. Popravčí místo bylo na louce za Olešnicí, kde před zraky olešnických měšťanů dodýchal ne jeden zločinec. Kruté tresty za hrdelní zločiny však doprovázely tresty mnohem častější, tresty, kdy se provinilec dopustil zlého činu proti cti některého občana. Proto nebylo ničím nezvyklým, když u kostela stála na pranýři vystavena posměchu lidí mnohá klevetivá osoba. To, že se jedná o osobu ženského pohlaví je shoda opravdu náhodná. Nebo není?

POVĚST 2-NEVĚSTA V RAKVI

Příběh starý, poučný, děsivý i s dobrým koncem se vypráví o domě č. p. 116 v Olešnici. Tenkrát v tomto domě vdávali dceru. Ženich byl z dobrého rodu olešnických hospodářů a ani nevěsta nebyla chudobná.

Nadešel tedy čas, kdy srdce dcery promluvilo a rozum otce nic nenamítal. Po setkání rodičů a po ohláškách určil pan farář termín svatby. Obě rodiny se chtěly vytáhnout, a tak se předháněly ve svatebních přípravách. U nevěstiny rodiny se peklo, vařilo, smažilo.

Protože však nevěsta ráda mlsala, tiše se vytratila do sklepa na tvaroh. Nad schody si jí všimla jenom děvečka.

Ve sklepe se nevěsta pustila hltavě do své oblíbené pochoutky a to tak, že velká hrudka

tvárohu jí zaskočila a děvče zbavené dechu upadlo na vlhkou, hliněnou zem. Tam našla děvečka nevěstu bez dechu, udávenou tvarohem.

Ještě ten den byla nevěsta převezena do márnice a na další den se měl konat pohřeb. Pozůstalí se s dcerkou rozloučili, a tak měl již jen hrobník uložit tělo do rakve. Hrobník se však večer vrátil k rakvi, odložil víko a chtěl ukrást vzácný a drahý náhrdelník od zarmouceného ženicha, který si vyhlédl. Položil ruce na promodralé hrdlo nebožky a chtěl náhrdelník sejmout. V tu chvíli rakev spadla a nárazem se hrudka tvarohu z krku dívky uvolnila. Ta se posadila a pak vztyčila nad vyděšeným hrobníkem, který s výkřikem hrůzy prchal z márnice, aby až do konce života koktal.

POVĚST 3-BLUDIČKA, SVĚTLUŠKA

Když skončily Napoleonovy války, prošla francouzská vojska naším krajem. Po vojně, na olešnickém pivovaře si lidé radostně připíjeli večer co večer šťastni, že vojna, která nešetřila majetek, avšak ušetřila v kraji životů, je pryč. Přišel krásný letní večer o žních, a teprve za tmy přišel do hospody na pivovaře mladý rolník z Veselky. Cestou procházel kolem rybníků pod Veselkou směrem k Olešnici. Teď celý vyjevený vypráví společnosti, že nad rybníky tancovala světélka, že slyšel dívčí zpěv beze slov a že jej cosi nutilo jít blíže světélkům, za tajemným světlem. Jenom ruka na křížku zavěšeném na šňůrce u krku a motlitba jej prý zachránily, aby on, neplavec, nevstoupil do vody u hráze nejhlubšího z rybníků.

Cizí hosté se mládenci posmívali, že prý v ústupské hospodě musel pořádně přebrat, když si teď takto vymýšlí. Místní však a zvláště ti starší se mládenci neposmívají. Berou ho mezi sebe, rychle přistrčí kalíšek kořalky, aby se vzpamatoval. Hospoda zmlkla a starý ponocný hlavně pro cizí posměváčky vypráví příběh dva roky starý.

Jedné noci se ztratil v Olešnici nakvartýrovaný francouzský voják a jeho utonulé tělo se po týdnu našlo v rákosí u břehu rybníka. Tehdy se už pluk hnul z Olešnice, a tak jen ponocný a rychtář s doktorem, který dělal překladatele, slyšeli výpověď dvou vojákových druhů před plukovníkem o tom, jak se jim každé ráno poslední dny chlubil, že celou noc protancoval s nádhernými zpívajícími dívkami, které jej obklopy světýlky, po půlnoci zvaly k tanci na loučce u rybníků.

Plukovník se vojácky zasmál, že je to věc nemožná, že se patrně podroušený voják utopil, protože neuměl plavat. Oba vojáci raději už neříkali, že jejich druh byl bretaňský rybář, a olešniční, ti věděli své...

V našich krajích se vypráví, že na rozdíl od bludiček, byly poblíž močálů a vodních ploch další, tentokrát hodné bytosti. Těm se říkalo světlušky. Někdy měly podobu světýlek mihotajících

se nad mokřady, jindy podobu dívek, které zbloudilé pocestné vyváděly z nebezpečných močálů a zachraňovaly tak jejich životy.

POVĚST 4- HEJKAL

V hlubokých lesích kolem Svratky pobýval lesní muž Hejkal. Byl to stovky let starý mechem obrostlý mrzout. Celé dny stál bez pohnutí mezi stromy a jen občasným výkřikem, který děsil dřevaře, dával o sobě vědět.

Když však do hlubin lesa přišli lidé, kteří svým chováním a pokřikováním porušili klid lesa, probudil se rozezlený hejkal a s vytím a řevem hnal tyto narušitele až na kraj lesa. Tam lidičkové, kteří sotva dechu popadali, vyprávěli o strašném lesním duchu. Proto se těmto lesům vyhýbali jak dřevorubci, tak pocestní. Proto také zde zůstal les takový, jako před staletími. Snad by i dnes měl mít každý les svého hejkala na lidi, co se neumí v lese chovat.

POVĚST 5- ĎÁBEL (ČARODĚJNÁ KNÍŽKA)

V mnoha generacích majitelů olešnického mlýna, ležícího při silnici do Crhova, se vypráví tento příběh mlynáře. Je o jeho setkání s mocnostmi pekelnými. U mlynáře bychom spíše čekali nějakou tu neplechu páchanou na něm vodníkem, ale o vodníku nic nevíme. Zato o čertech a o čarodějné knížce se zachovala tato pověst.

U Čechovy chrástě na cestě od zákazníka, kterému měl mlít obilí, už bezmála za tmy, narazil mlynář holí na zvláštní předmět. Vzal jej do ruky, a jak se ukázalo, jednalo se o knížku. Velikostí se podobala modlitební. Pan otec se zaradoval, knih bylo mezi lidem po málu a zdaleka ne každý uměl číst. To dělalo z nálezu vzácnou věc.

Nahlas přelouskal první slova v latině a tu se v oblaku kouře a mradu ze síry objevili dva rohatí. Nebyl na ně vůbec pěkný pohled, a tak se nedivme, že se pan otec polekal. Rychle se však uklidnil, když se ho ten větší zeptal, čeho si žádá. Na poli za náhonem byly připraveny hromádky hnoje na rozházení, a protože

mlynáře nic jiného nenapadlo, poručil, aby hnůj rozházeli než se vrátí z hrubé. Jak řekl, tak se stalo.

Když se vracel z kostela, bylo připraveno pole na orání. Tolik práce za chvíli! Zamyslel se mlynář, přemýšlel a řekl si, že vůbec nebude od věci čerty čas od času využít, když už mu skrze tu knížku musí sloužit. S tím vstoupil do mlýna. Také dva sousedé ze Křtěnova šli vedle pole z kostela, když si jeden z nich všiml, že je hnůj rozházen. Začal se o tom bavit s druhem a ten se mu vysmál. Na poli bylo práce pro jednoho na dva týdny. Soused se urazil a už je tu hádka. Z hádky rvačka a ze rvačky ubitý a utopený v náhoně. Tak skončila čertů služba. Pan otec dostal strach, aby se čerti jednou nepustili do něho, a tak knížku schoval a čerty už nikdy nepokoušel. Kouzelná knížka možná dodnes leží za některým trámem ve mlýně a čeká, až zase někdo bude chtít čertů služby.

NĚKTERÁ DALŠÍ STRAŠIDLA, KTERÁ JE MOŽNÉ V MUZEU VIDĚT

4.3 NÁKLADY A ČASOVÝ ROZSAH PŘÍPRAVY MUZEA A JEHO PROVOZU

Do muzea pro jeho vznik bylo na počátku investováno cca 300 000 Kč, ale i mnoho dobrovolné neplacené aktivity několika místních nadšenců a zejména starosty města.

Od nápadu do otevření muzea uplynulo cca 5 měsíců, přičemž nejprve muselo náklady na vybudování muzea a jeho pohádkové expozice schválit zastupitelstvo města a začlenit je do rozpočtu.

Současné náklady na provoz muzea činí ročně cca 25 000 Kč, přičemž průvodcovství muzea je řešeno „bezobslužnou formou“, kdy si zakoupíte lístek v infocentru, obsluha vás odvede do sklepení a zamkne a po ukončení prohlídky zase vypustí. Není tedy nutné, jako u standardních muzeí, zaměstnávat průvodce. Mimochodem, i samotný vzhled vstupenek je důležitý a důstojná vstupenka podtrhuje detail přístupu k provozu muzea mnohem silněji, než často používané lístky do šatny.

Provoz muzea je sezónní a je otevřeno

- od května do září
- od pondělí do soboty od 9.00 do 16.00 hod
- v neděli do 10.00 do 16.00 hod

Vstupné je symbolické, a to :

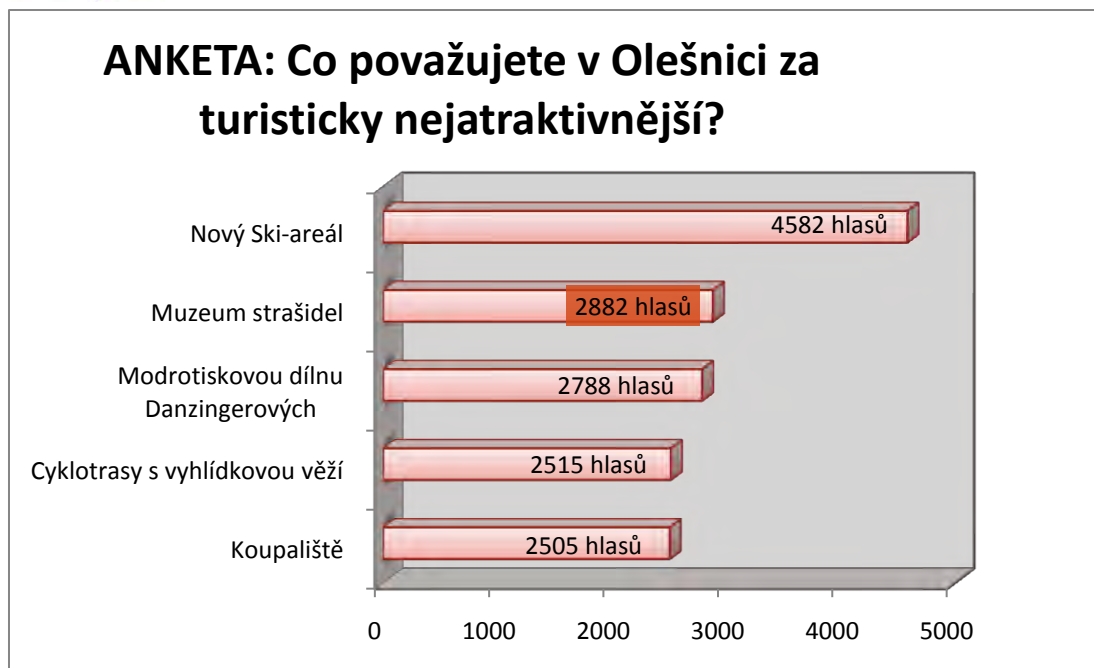
Dospělí	20 Kč
Děti od 3 let	10 Kč
Děti do 3 let	zdarma
Rodinné pasy	50% sleva

Z uvedených částek je patrné, že město nechce profitovat na provozu muzea, které je určeno zejména návštěvníkům s dětmi, ale i školním výletům a v průběhu prázdnin dětským táborem. Je celkem běžné, že cíleně na prohlídku muzea strašidel přijede plný autobus dětí.

4.4 PROPAGACE MUZEA A JEHO OHLAS

Pro dobrou propagaci muzea byla vydána tištěná skládačka muzea v nákladu 2 000 ks a také barevné pohlednice. Samozřejmostí je uveřejnění informací o provozu muzea na vstupní bráně, v kamenném infocentru v Olešnici a na webu města. K propagaci jsou tedy využity všechny možné dostupné formy.

Počet návštěvníků každoročně roste a v letošním roce se pohyboval okolo 5 000 návštěv. Zpětnou vazbou, která také hovoří o tom, zda je projekt realizace muzea strašidel úspěšný a kvitován návštěvníky a turisty a zda jsou na něj olešničtí pyšní, jsou výsledky ankety, která probíhala na webových stránkách města, a ve které hlasovalo k 15.9.2010 již více, než 15 000 osob (počet hlasujících zhruba 6x převyšuje počet obyvatel celého mikroregionu Olešnicka).

Muzeum strašidel bylo hlasujícími vyhodnoceno jako atraktivita Města Olešnice s pořadovým číslem 2 a trouflo i koupaliště, rozhlednu a unikátní muzeum modrotisku, které má již hlubokou historii.

A k dokreslení reakce na návštěvu zasláná městu jako malé ohlédnutí jednoho z návštěvníků:

(Láďa K., 11 let, Dětský domov Hodonín)

Jak se zchladit v parném létě? Většina Vás hledá chlad a osvěžení na koupalištích. Byli jste však už muzeu strašidel v Olešnici? Příjemný chládek a spousty strašidel a příběhů, při kterých tuhne krev v žilách i v těch největších vedrech. Muzeum se nachází pod zdejší kostelem v bývalých olešnických pivních sklepích. Pivo zde už ale nenajdete, spíše hodně orosených strašidel. Ale mezi nimi se najde i jeden člověk, který zemřel nešťastnou náhodou a pak zase vstal z mrtvých. Setkáte se tam i s hejkalem, divoženkou, polednicí, zlomyslným raráškem, přátelským hastrmanem, čerty pomocníky, zrádnými bludičkami nebo se světluškou, která pomohla už nejednomu pocestnému. Když jsem zde byl s dětským domovem, tak se naši malí báli, drželi se tety jako klíšťata a drkotali zuby. Když jsme prohlídku skončili a vyšli na sluníčko, naráz všichni tvrdili, že se vůbec nebáli. Dětem se nejvíce líbilo, když hastrman jedl. Vydával asi takovéhle zvuky: mňam, mňam, mňam. To bylo velice vtipné. Přeji Vám příjemnou zábavu.

4.5 ZPŮSOBY VYUŽITÍ, NÁVAZNOST MUZEA PŘI TVORBĚ DALŠÍCH AKCÍ A PRODUKTŮ

Na knihu pověstí navázal vznik muzea, ale ani to není konečná... V minulém roce byly v různých místech regionu Olešnicka instalovány tabule s pověstmi a na některých místech

tabule i s odpočívkami a odpadkovými koši, došlo tedy k dalšímu šíření pověstí „umístěním informací přímo v terénu“ a spojením s oddychovými místy, kde je možné v klidu posedět.

Odpočívka u rybníka v Olešnici

Pověst o záměčku Lamberku na infotabuli

Pro pokračování „pohádek na Olešnicku“ jsou vždy před muzeem v době sezóny umístěny 3 kreslené panely s motivy pohádkových postav, které lákají kolemjdoucí k návštěvě muzea a jsou inspirovány právě pověstmi. Ve chvíli se tak malé dítě nebo jeho rodič mohou stát odsouzeným zločincem, nevěstou anebo raráškem. V praxi to potom vypadá tak, že děti se od panelů nemohou odtrhnout, ale nejdou ani pozornosti návštěvníků města, kteří se u nich rádi vyfotí. Touto formou také dochází k větší upoutávce na muzeum strašidel a každoročně se dále zvyšuje jeho návštěvnost. A do příští sezóny olešničtí jistě zase něco nového k doplnění vymyslí.

Panely před vchodem do muzea

Dalším efektem, který má nemalý vliv na rozvoj cestovního ruchu, je cílený přístup města Olešnice a podpora rozvoje vzniku dalších regionálních muzeí v místě. V Olešnici se, krom muzea strašidel, nachází také soukromé **muzeum modrotisku**, **regionální muzeum „na půdě“** a nově otevřené **muzeum veteránů a obrazů rodiny Hamerských**. Taková pestrá škála možností nabídne například školnímu výletu anebo rodině možnost strávit v Olešnici celý den a také vybrat si z více témat prohlídku podle vlastního zájmu. Tato rozšířená nabídka, která v podstatě nabízí turistický balíček několika produktů v jednom místě, má pro návštěvníka větší význam, než ojedinělá expozice strašidel.

5 „KRAJEM POVĚSTÍ A BÁJÍ ANEB POVĚSTI A POHÁDKY OD SVITAVY, OD SVRATKY“ (MAS BOSKOVICKO PLUS, O.S.)

5.1 NÁPAD, KONCEPCE, NÁVAZNOST NA NÁVŠTĚVNOST A TURISTICKÝ RUCH REGIONU

Nápad dvou sousedních místních akčních skupin, a to **Místní akční skupiny Boskovicko PLUS** a **Místní akční skupiny Partnerství venkova**, realizovat projekt s názvem “Krajem pověstí a bájí aneb Pověstí a pohádky od Svitavy, od Svatky” opět nebyl bezkonceptní a samostatný. Obě místní akční skupiny již v roce 2009 dokončily projekt, jehož výsledkem byla propagace regionu standardní formou turistických produktů. V rámci projektu byly vyrobeny mapy, turistický průvodce celým regionem, informační skládačky jednotlivých mikroregionů, prezentační DVD nebo zbrusu nový web www.regionboskovicko.cz, který byl dokonce počátkem roku 2010 oceněn ve známé soutěži webových stránek Zlatým erbem ministra pro místní rozvoj pro regionální weby. Součástí celé akce byla také propagace hradů, zámků, rozhleden a cyklo a pěší turistiky.

Plakát akce s mapou území, které bylo do projektu zapojeno

Tento počátek spolupráce a zajištění základních propagačních materiálů, které byly pořízeny z prostředků Evropské unie (ROP NUTS II JV), navrtal tvůrcům myšlenku vytvořit další propagační materiály, pracovně nazvané „motivační“. Tedy takové materiály, které by přilákaly návštěvníka podívat se do regionu za nějakým unikátem. Materiály, které jsou krásně provedené, pohádkové, hravé, trochu tajemné, ale některé i záhadné pro zvědavé děti i dospělé. Materiály, které přinutí rodiče s dětmi sednout na kolo a vydat se k nám, mladé odpoutají od počítače, aby vyrazili do terénu a seniorům s vnuky nabídnou region Boskovicka opředený kouzly a pohádkami třeba na koupališti formou hry či pexesa. Smyslem celého projektu je hravou a pohádkovou formou ukázat a nabídnout návštěvu regionu Boskovicka.

Povedlo se, a to opět s dotací ROP NUTS II JV.

5.2 ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBNOSTI PROJEKTU VČETNĚ POPISU VÝCHOZÍHO STAVU

Potenciál regionu Boskovicka pro rozvoj CR spočívá v kulturní krajině vhodné pro různé typy výletů a sportovních aktivit. Výhodou je i poloha území s dobrým dopravním spojením na Brno. Obce a svazky Boskovicka realizovaly v minulosti řadu provázaných investičních i neinvestičních akcí, ale současná doba si žádá více exkluzivity, atraktivity a unikátnosti v nabídce turistických produktů. Mapa a popisy území jsou hodnotné pouze pro dospělé turisty, kteří míří za konkrétními památkami. Obtížné je oslovit skupinu mladých lidí a rodin s dětmi. Filozofii a unikátnost projektu jsme postavili na základě historie, mystiky a kouzla místa, ale zároveň na moderních komunikačních metodách (web, princip hry na bázi geocaching), blízkých mladým lidem. Význam projektu je tedy i v přizpůsobení se trendu dnešní doby. Projekt realizujeme s partnery z důvodu pokrytí rozsahu celého území Boskovicka. Projekt bude realizován jako prezentace atraktivního regionu novou, neotřelou a motivační formou. Po ukončení projektu dojde k posunu v řešené problematice

takto: region bude více navštěvován, z čehož budou mít profit návštěvníci, ale i majitelé turistických atraktivit. To posílí další rozvoj i soukromých zdrojů zpětně do investic v oblasti turistického ruchu.

Logo projektu Krajem pověstí...

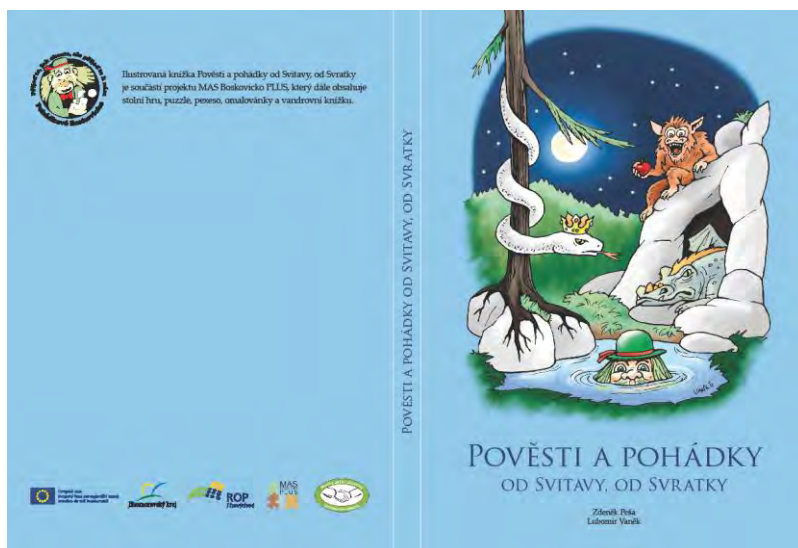
Logo projektu Kam na Boskovicku?

Návaznost a podobnost loga není náhodná, autoři opět chtěli navázat na již existující prvky použité v propagaci cestovního ruchu, v tomto případě ve formě propagačních materiálů.

5.3 SEZNAM A OBSAH „MOTIVAČNÍCH PRODUKTŮ CESTOVNÍHO RUCHU“

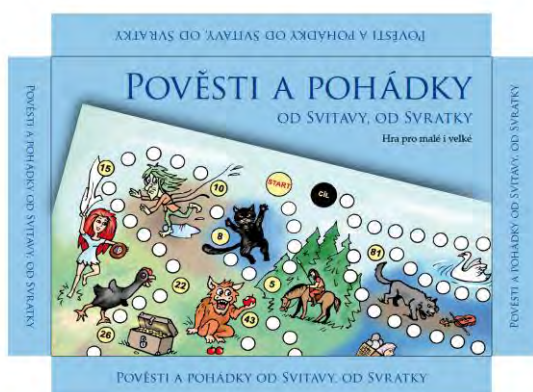
PUBLIKACE ILUSTROVANÝCH POVĚSTÍ

Kniha formátu A4 s vloženou kreslenou pohádkově ilustrovanou mapou jednotlivých cílů (cca 36 pověstí = 36 turistických cílů). Kniha je základem propagační akce, protože obsahuje mapu s cíli v regionu. Má 148 stran a byla vydána nákladem 7000 kusů.

Ukázka pracovní verze obálky knihy ještě před tiskem

CELORODINNÁ REGIONÁLNÍ STOLNÍ HRA NAUČNÉHO A ZÁBAVNÉHO TYPU S ÚKOLY A NÁVAZNOSTMI MÍST V REGIONU

Hra o rozměrech 32x32cm obsahuje hrací pole, čtyři figurky a jednu házečí kostku

Ukázka pracovní verze obálky krabice na rodinnou hru ještě před tiskem

PEXESO S KRESLENOU TÉMATIKOU POVĚSTÍ A BÁJÍ

Ukázka pracovní verze zadní strany pexesa ještě před tiskem

Ukázka některých obrázků pexesa ještě před tiskem

SKLÁDAČKA S OBRÁZKY POVĚSTÍ+VANDROVNÍ KNÍŽKA -PRO 10RAZÍTEK A 10MÍST
V REGIONU

Vandrovní knížka je určena k tomu, aby návštěvník obešel 10 turistických míst v regionu a sesbíral na infocentrech celkem 10 razítek. Tím se turista nenásilně, hravou formou, „nutí“ k návštěvě více míst v regionu a může si na infocentru vybrat další propagační materiály.

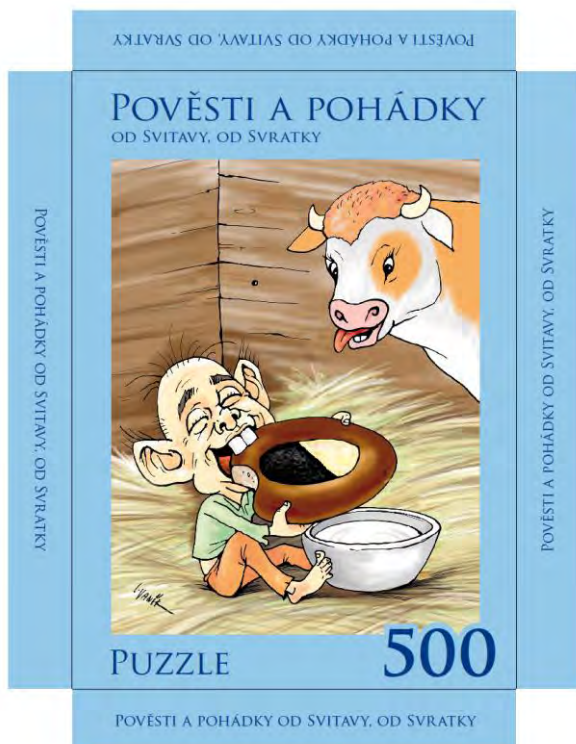
Ukázka pracovní verze přední strany vandrovní knížky ještě před tiskem

OMALOVÁNKY S TÉMATIKOU POVĚSTÍ A BÁJ FORMÁTU A5, PROVÁZANOST S PŘÍBĚHY A POSTAVAMI KNIHY

Ukázka pracovní verze přední strany omalovánek ještě před tiskem

REKLAMNÍ PUZZLE-500 DÍLKŮ (6 DRUHŮ)-S TĚMATIKOU POVĚSTÍ A BÁJÍ A INFORMACEMI A KONTAKTY A OSTATNÍ PRODUKTY.

Ukázka pracovní verze přední strany krabice puzzle ještě před tiskem

GPS HRA NA PRINCIPU GEOCACHINGU A JEJÍ FORMA NA WEBU REGIONU BOSKOVICKA

Oblíbená hra nejen mládeže se rozmohla po celém světě a získala statisíce fanoušků. Nejsme sice schopni zcela splnit standardní pravidla hry, avšak dokážeme vytvořit pravidla zjednodušená na podobném principu. V terénu budou vybrána konkrétní místa vztahující se k pověstem, která dostanou GPS souřadnice a pokud turista najde konkrétní místo, dostane se i k jednomu heslu do tajenky. Tajenka bude jedním slovem a pro její vyluštění bude třeba navštívit několik míst. Ten, kdo uhodne tajenku, se potom prostřednictvím webu zaregistruje a bude zařazen do každoročního slosování o ceny. Aby tato aplikace nebyla fádni, místa s hesly se budou samozřejmě každým rokem měnit.

Internetová aplikace hry bude složena ze dvou částí:

Uživatelská "mapová" část, kde bude zveřejněna mapa hry a pokyny ke hře, diskuzní fórum, nápovědy, odměny, atd.

Administrátorská "databázová" část, kde bude probíhat přihlašování uživatelů, jejich registrace, sdílení informací o "pokladech" atd.

**TVORBA 1 NOVÉ KULTURNÍ AKCE PŘI PŘÍLEŽITOSTI OTEVÍRÁNÍ SEZÓNY CR
BOSKOVICKA S TÉMATEM POVĚSTÍ A BÁJÍ REGIONU BOSKOVICKA**

Součástí projektu je i představení pohádkových bytostí na otevírání turistické sezóny, kdy bude představena některá z pověstí divadelní formou studenty.

WEB WWW.REGIONBOSKOVICKO.CZ BUDE DOPLNĚN O PRODUKTY NAŠEHO PROJEKTU

zejména vazbami na GPS hru a elektronickou formu nových produktů. V elektronické formě budou například i omalovánky, které bude možné vymalovávat na počítači anebo si je vytisknout. Dojde tedy i k elektronizaci produktů tištěných.

Budete si tak moci na webu přečíst pověsti nebo zahrát pexeso.

**5.4 FORMA DISTRIBUCE A PROPAGACE, NÁVAZNOST NA KONCEPCI PROPAGACE
REGIONU BOSKOVICKA**

V provozní fázi projektu dojde k distribuci a využití vytvořených propagačních materiálů, které budou využity rovněž k propagaci regionu na veletrzích cestovního ruchu REGIONTOUR 2011 a SLOVAKIATOUR 2011. Propagační materiály budou dle potřeb aktualizovány na webu a dále distribuovány k návštěvníkům regionu prostřednictvím jednotlivých informačních center pracujících na celém území regionu Boskovicko a obcí regionu.

Informace o projektu a jeho produktech bude umístěna na různých webech sloužících k podpoře cestovního ruchu a propagaci regionu.

6 POHÁDKY „NA ŠMELCOVNĚ“ (JOSEF JANKŮ, ARBORETUM ŠMELCOVNA)

6.1 ZAKOMPONOVÁNÍ POHÁDKOVÝCH POSTAV „DO PODNIKÁNÍ“

Josef Janků je „velkozahradníkem“. Na Šmelcovně, jak se jeho provozovně říká, pěstuje se svými zaměstnanci mnoho okrasných rostlin, dřevin a keřů. A protože areál celé provozovny je položen na nádherném slunném svahu, přímo se nabízelo využít cest mezi jednotlivými zelenými poli k procházkám. Vznikly tedy sypané cestičky, které se spolu se zelení proměnily na malý květinovo-keříkový park. Zejména mladé maminky s malými dětmi a kočárky si tento volně přístupný park v pracovní době prodejny velmi oblíbily a pan Janků nelenil a začal Arboretum zatraktivňovat. Umístil voliéry s cizokrajnými ptáky, obory s různými druhy koz, ohrady se slepicemi a holubí domečky. Vybudoval jezírko, začal okolo cest cíleně osazovat malé oázy krásy, které nejvíce vyniknou hlavně na jaře. Pověstné jsou dnes irisý nebo rododendrony na Šmelcovně. Všechno by šlo asi dále, kdyby pan Janků nepotkal „babu pohádkářku“. Slovo dalo slovo a byl na světě první skřítek, ale tajemno květinového a stromového světa je pestré... Proč by tedy nemohla vzniknout pohádková stezka s milými strašidly. A od nápadu k realizaci nebylo daleko. Pár tipů, pár kreseb, trocha dřeva a lidská šikovnost...

Vážení návštěvníci našeho arboreta!

Dovolují si Vás požádat o klidné a tiché chování. Naše arboretum totiž čas od času navštěvují hodní skřítkové, zahradní víly a elfové. Tyto známe jen z povídaní našich babiček a z pohádek kreslířky a pohádkářky paní Klímtové s níž se mnozí pro její dobrou povahu kamarádí a i ji navštěvují a pomáhají při psaní a kreslení pohádek. Jen málo kdy skřítky a víly zahlédne oko i velice ukázněného návštěvníka. Jsou totiž velice plaší a nedůvěřiví k lidské civilizaci. Vyhledávají a navštěvují jen klidné a velice bezpečné přírodní lokality. Jsem rád, že naši zahradu s mnoha domácími i cizokrajnými dřevinami a rostlinami si mnozí natolik oblíbili, že se k nám rádi vrací. Bude to v budoucnu určitě i Vaší zásluhou. Ty, kteří se i přes všechnu snahu, tiché a klidné chování se skřítky a víly u nás nesetkali, ubezpečuji, že naše arboretum opravdu navštěvují. Na místech, kde jsem se s nimi sám setkal nebo je alespoň zahlédl jsem nechal umístit jejich vyobrazení se základním popisem. Navíc pro Vaši lepší představivost jsou zrealizovány v areálu arboreta zvláštní expozice zahradních víl, toulavých skřítků a pohádkových bytostí paní Klímtové.

Děkuji

Josef Janků

SMĚR PROHLÍDKY

6.2 NAUČNÁ POHÁDKOVÁ STEZKA, SPOLUPRÁCE S „ODBORNÍKY NA POHÁDKY“

Dnešní naučná pohádková stezka v arboretu Šmelcovna je přístupná široké veřejnosti, přístup do arboreta má každý. Stezka se skládá z několika zastávek, návštěvníci mohou obdivovat různé skřítky a pohádková stvoření. K těm patří například populární jablíčková babička, klacíčková babička, vodníci, rusalky a mnoho dalších. Autorkou většiny kreseb a soch je paní Vítězslava Klimentová

Vzhledem k bezplatné přístupnosti této venkovní prohlídky nelze přesně specifikovat počet návštěvníků, ale pracovníci arboreta zaznamenali značný nárůst nejen maminek s dětmi, ale i lidí, kteří sem přicházejí relaxovat, pokochat se skřítky, nebo jen zavzpomínat na svá dětská léta.

OBSAH POHÁDKOVÉ STEZKY

Chaloupka u vstupu

BERBERISOVÝ MICHAL

Vrtošivý vousatý stařeček vyhledávající dřevěné porosty, opatrný, trochu nerozhodný, nervózní a nedůtklivý.

JABLÍČKOVÁ BABIČKA

Hodná stařenka s mnoha recepty na jablkové štrůdly navštěvuje hlavně starý historický jabloňový sad ve dnech sklizně jablíček, má v oblíbenosti kyselá jablka starých historických odrůd.

JEŽURA VŘESOVCOVÝ

Bývá k zhlédnutí v době kvetení vřesů a vřesovců, rád si v nich pohoví a odpočívá.

KAPRADINKA ZLATOKVĚTÁ

Bývá k vidění v porostech kapradí, v době kvetení orseje jarního se ráda setkává s orsejovou vílou, spolu tančí v porostech kapradí a orsejů.

LUPENÁČ ZELENÝ

Lesní skřítek listnatých lesů vyhledávající tichá zákoutí listnatých houštin, vždy dobré mysli a nálady. Žije převážně v dubových a bukových porostech, živí se žaludy a bukvicemi.

PARUSALKA LESNÍ

Neobvykle zestárlá luční víla, přebývající převážně v dubových lesích, stydí se za svůj přerod, málo kdy viditelná, vždy úsměvná a v dobré náladě.

POMNĚNEČKA ZAHRADNÍ

Bývá k vidění mezi květy pomněnek, je velice malá a v pomněnkovém porostu se téměř ztrácí, je tichá, málokdy se usmívá, nikdy nezpívá.

VĚTVIČKOVÁ BABIČKA

Bývá k vidění nejpozději koncem léta a na podzim, kdy sbírá suché větvičky na zimu.

VODNÍČEK PODPŘEHRADNÍ VRATÍKOVSKÝ

Žije pod přehradou v říčce Bělé, arboretum navštěvuje v době kladení žabích vajíček, dohlíží na zdravý vývoj žabích pulců.

ZVONEČKOVÁ VÍLA

Navštěvuje nás v době kvetení lučních zvonků v květnatých loukách arboreta.

DALŠÍ SKŘÍTCI

Skřítek dřevníček

Ožrala

Pískový mužíček

Klacíková babička

6.3 PODNIKATEL SPISOVATELEM „PROTI SVÉ VŮLI“

Pan Josef Janků se do pohádkové říše ponořil natolik, že napsal i několik pohádek, které s naučnou stezkou souvisí. Některé jsou dětské a ty nestoudné zase určeny spíše dospělým.

POHÁDKA, NEPOHÁDKA O TOM, JAK SE JANEK ZE ŠMELCOVNY, ŘEČENÝ KEŘÍČEK,
S HODNÝMI SKŘÍTKY A VÍLAMI STÝKATI ZAČAL.

Jednoho hezkého letního dne léta 2007 navštívil Keříček pohádkovou zemi známé kreslířky, pohádkářky a strašidloložky Vítězslavy Klimtové. Paní byl představen, s ní seznámen a dlouhou řeč vedl. Cestou domů si teprve uvědomil, proč asi na Šmelcovně některé rostliny tak dobře prosperují a rostou. A je známo, že rostly již za Vlka, který sám o sobě říkal, že má zlaté zuby a Karkulky nežere. O Vlкови bylo a dodnes je známo, že neměl jen zlaté zuby. Měl i zlaté pracovitě ruce a určitě i srdce. Pokud vím, nikdy nikomu neublížil. Stačil mně za života

předat mnoho praktických a životních zkušeností a moudrostí, a však o vílách a skřítcích se nikdy nezmínil. Když to tak beru zpětně všechno dokola, tak určitě byl s nimi v kontaktu a jeho zahrady již za jeho života navštěvovali. Jejich existenci na Šmelcovně jsem si plně uvědomil až cestou domů z Pohádkové země. Po zahradě jsem začal chodit ještě častěji a v čase, když nechodí návštěvníci a nepracuje personál. Jednou při večerním zalévání mně došlo, že večerní světélka světlušek jsou tu proto, aby se mi lépe zalévalo a abych tu nebyl docela sám. Pochopil jsem, že jsou to světla hodných světlušek a ne ta zlá, která lákají na olešnických lukách za rybníkem pocestné do vody a do bláta. Asi po poradě se samotnou Vitězslavou se mně přestali bát hodní skřítkci, víly a elfové. Z ničeho nic jsem byl najednou v jiném světě. Během konce loňské sezóny a letos na jaře jsem se opravdu potkal s mnoha hodnými vílami – kopretinovou, zvonečkovou, orsejovou, rododendronovou, kapradinkou a pomněnkovou.

Vždy jsem si myslel, že kvetení rododendronů je závislé na včasné závlivce, stanovišti a hnojení. To do doby, než jsem potkal rododendronovou vílu jak poklepává letorosty rododendronů a upozorňuje je, že přišel čas přetvořit listové pupeny na květní.

Je v tom tedy i něco jiného. Po setkání s pomněnkovou vílou jsem jednoznačně pochopil, proč z ničeho nic na Šmelcovně prosperují pomněnky. Abych jí udělal radost, (je totiž vždy smutná, málomluvná a nikdy nezpívá) slíbil jsem jí, že příští sezónu na Šmelcovně uspořádám pomněnkové slavnosti.

Pulci a žáby se do tůň v erozní rýze též nevrátili jen tak. Potkal jsem se již nejednou u horní tůně s malým vodníčkem, který mně sdělil, že je vodníček podpřehradní Vratíkovský, a že je údajně vzdálený bratranec vodníka Krkonošského. Do povodí říčky Bělé se zatoulal před léty po vybudování přehrady a tak se mu zde zalíbilo a tak mu zachutnala voda, že se rozhodl tady zůstat.

Žabím pulcům chodí radit jak se přetvořit v žabičky a jak se vyvarovat nastraženým nebezpečím života.

Tak bych vám mohl dlouho do noci vyprávět o mnoha setkáních, o příhodách se zahradními skřítky, jejich recepty na život, používání bylinek a mnoha dalších věcech. Kde jsem se s nimi sám setkal nebo je alespoň zahlédl, je umístěno jejich vyobrazení se základním popisem.

6.4 NÁVAZNÉ AKCE, SPOLUPRÁCE S POHÁDKOVOU ZEMÍ A DALŠÍMI REGIONY

Od vybudování pohádkové naučné stezky se v Arboretu Šmelcovna neobejde žádná akce bez pohádek a skřítků. Pořádá se mnoho prohlídek a novým návštěvníkům jsou nabízeny četné venkovní akce, výstavy a soutěže pro děti v terénu i ve výstavní síni arboreta.

UKÁZKA SEZÓNÍ PROPAGACE AKCÍ PROSTŘEDNICTVÍM LETÁKŮ S POHÁDKOVOU TÉMATIKOU

Program akcí konaných v arboretu otištěný v regionálních novinách

ARBORETUM
ŠMELCOVNA BOSKOVICE
POHÁDKOVÁ ŘÍŠE ROSTLIN, VÍL A SKŘÍTKŮ

AKCE V ROCE 2010

19. srpna
STÁNEK ARBORETA
NA FLÓRE OLOMOUC
křesť. LEXIKONU ZAHRADNÍCH
STRAŠIDEL

18. září
Partnerství 20. ročníku
„POCHODU ZA SEMIZUBÝM
HŘEBENEM“

1.-10. října
Putovní výstava
„SKŘÍTKI MEZI NÁMI“
9. října
Vyhlášení výsledků soutěže
„MALUJEME V ARBORETU 2010“,
rodinné čtení

16.-18. října
REGIONÁLNÍ VÝSTAVA OVOCE
ve spolupráci s ČSZ BOSKOVICE

Výlet pro celou rodinu

od 15. března do 15. listopadu
Průvozní doba
ARBORETUM PO-NE 9.00-17.00
PRODEJNÍ CENTRUM PO-NE 9.30-16.30

V lokalitě Dvůr čarodějů vzniká ve výstavním krajinném prvku na tajuplném okraji Dřevěné tří lesy ve mládě 7 ha svazkové, vstřípné přírodní zahrady, nasádky a odpočinkový areál. Členy na plochy různé úrodnosti vystřídávají množství okrasných rostlin (lístnatých, jehličnatých keří a stromů, populárních, vstřípných a stále zelených dřevin, opocných dřevů, travců a lučních rostlin). Modelové výsadby okrasných rostlin jsou doplněny střílnými dřevy, dřevěnými díly, dřevěnými hračkami a speciálními prvky v obnoveném historickém sadu.

Areál je doplněn zooložením, pohádkovými bytostmi ve spolupráci s pohádkářkou a výtvarnicí Vítězslava Klementovou a zahradním prodejním centrem s nabídkou širokého sortimentu okrasných a užitkových rostlin, keramiky, přírodních nádob, sušených a dalších sortimentů.

Arboretum Šmelcovna, Šmelcovna 3, 680 01 Boskovice, mobil: 602 173 936, fax: 516 453 071
e-mail: arboretum@smelcovna.cz, www.smelcovna.cz

ARBORETUM
ŠMELCOVNA BOSKOVICE
POHÁDKOVÁ ŘÍŠE ROSTLIN,
VÍL A SKŘÍTKŮ

Výlet pro celou rodinu

2010

Spojte příjemné s užitečným!

ARBORETUM
ŠMELCOVNA BOSKOVICE
A JEHO ZAHRADNÍ
PRODEJNÍ CENTRUM

od 15. března do 15. listopadu

V lokalitě Dvůr čarodějů vzniká ve výstavním krajinném prvku na tajuplném okraji Dřevěné tří lesy ve mládě 7 ha svazkové, vstřípné přírodní zahrady, nasádky a odpočinkový areál. Členy na plochy různé úrodnosti vystřídávají množství okrasných rostlin (lístnatých, jehličnatých keří a stromů, populárních, vstřípných a stále zelených dřevin, opocných dřevů, travců, lučních, okrasných trav, vodních a bahenních rostlin). Modelové výsadby okrasných rostlin jsou doplněny střílnými dřevy, dřevěnými díly, dřevěnými hračkami a speciálními prvky v obnoveném historickém sadu.

Areál je doplněn zooložením, pohádkovými bytostmi ve spolupráci s pohádkářkou a výtvarnicí Vítězslava Klementovou a zahradním prodejním centrem s nabídkou širokého sortimentu okrasných a užitkových rostlin, keramiky, přírodních nádob, sušených a dalších sortimentů.

Průvozní doba
ARBORETUM PO-NE 9.00-17.00
PRODEJNÍ CENTRUM PO-NE 9.30-16.30

AKCE V ROCE 2010

JARO V ARBORETU
9. – 18. dubna • CIBULOVINY
14. – 23. května • RHODODENDRŮNY

LÉTO V ARBORETU
1. – 6. června • IRISY
20. – 29. srpna • TRVALKY (okr. trávy, ocínky, višně)

PODZIM V ARBORETU = 2. – 17. října

Arboretum Šmelcovna, Šmelcovna 3, 680 01 Boskovice
fax: 516 453 071, mobil: 602 173 936
e-mail: arboretum@smelcovna.cz, http://www.smelcovna.cz

Samostatný leták vydávaný pravidelně každoročně Arboretum Šmelcovna

USKUTEČNĚNÉ AKCE

VÝSTAVA OVOCE

Od 3.10.2009 do 19.10.2009 ve výstavní hale Arboreta Šmelcovna Boskovice probíhala regionální výstava ovoce, kterou pořádalo Arboretum Šmelcovna a Český zahrádkářský svaz - ZO Boskovice za podpory MAS Boskovicko PLUS. Vystavená jablka měla samozřejmě pod dohledem Jablíčková babička.

VYDÁNÍ OMALOVÁNEK PRO DĚTI, KTERÉ JSOU ZÁKLADEM JIŽ 3. ROČNÍKU ÚSPĚŠNÉ SOUTĚŽE „MALUJEME V ARBORETU“

Obal omalovánek:

SPOJTE PŘÍJEMNÉ S UŽITEČNÝM!

ARBORETUM ŠMELCOVNA BOSKOVICE A JEHO ZAHRADNÍ PRODEJNÍ CENTRUM

od 15. března do 15. listopadu

V lokalitě Dva dvory Šmelcovna, ve významném krajinném prvku na západním okraji Drahanšské vrchoviny se rozkládá 7 ha soukromý, veřejnosti přístupný přírodní, naučný a odpočinkový areál, členěný na plochy s pflorozemním vegetačním porostem významného krajinného prvku a na plochy cíleně osázené sortimentem mnoha tisíců kultivárně okrasných rostlin (listnatých, jehličnatých keří a stromů, popínavých, vřezovitých a stále zelených dřevin, ovocných dřevin, trvalek, cibulovin, okrasných tráv, vlniček a bahenních rostlin). Modelové výsadby okrasných rostlin jsou doplněny širokým sortimentem bobulového, jádrového a peckového ovoce v obnoveném historickém sadu. Areál je doplněn zoologickým a obchodním Gardencentrem s nabídkou širokého sortimentu okrasných a užitkových rostlin, keramiky, pěstební nádob, substrátů a dalšího sortimentu.

Provozní doba
ARBORETA PO-NE 9.00-17.00 hod
GARDENCENTRA PO-NE 9.30-16.30 hod

AKCE V ROCE
JARO V ARBORETU
 duben • CIBULOVINY
 květen • RHODODENDRONY
LÉTO V ARBORETU
 červen • IRISY
 srpen • TRVALKY (okr. trávy, ocuny, vřesy)
PODZIM V ARBORETU • říjen

MALUJEME V ARBORETU

ARBORETUM ŠMELCOVNA BOSKOVICE
 POHÁDKOVÁ RÍŠE ROSTLIN, VÍL A SKRÍTKŮ

Ukázka jedné z omalovánek:

Využití omalovánek k propagaci na internetovém portálu www.regionboskovicko.cz zábavnou, interaktivní formou:

Soutěž uvnitř omalovánek:

Děti měly namalovat to, co je v Arboretu nejvíce oslovilo. Některé výtvořky byly opravdu výstižné. Vyhodnocení proběhlo za účasti zástupců organizací, které tuto akci podpořily.

SOUTĚŽ: MALUJEME V ARBORETU

Kolo soutěže		Věk
Jméno a příjmení		
Adresa (telefon)		

Nezapomeň vyplnit tabulku!

Vyjmi tento list z omalovánek.

Soutěžní obrázek namaluj na druhou stranu listu.

JARNÍ KOLO SOUTĚŽE – Svůj obrázek odevzdej do 30. 4. v prodejně FLORA – FAUNA v Boskovících na ul. 17. listopadu. – Vyhlášení a předání cen vítězům proběhne 5. 6. při zahájení akce IRIS v Arboretu Šmelcovna Boskovice.

LETNÍ KOLO SOUTĚŽE – Svůj obrázek odevzdej do 31. 8. v prodejně FLORA – FAUNA v Boskovících na ul. 17. listopadu. – Vyhlášení a předání cen vítězům 9. 10. při zahájení akce **PODZIM V ARBORETU** v Arboretu Šmelcovna Boskovice.

Vyhodnocování soutěže:

Předávání cen:

ZA SKŘÍTKY NA ŠMELCOVNU

Jednou z akcí byla objevná výprava „Za skřítky na Šmelcovnu“, kterou arboretum pořádalo ve spolupráci s mateřským centrem Boskovice. Konala se 17.8.2010. Tento celodenní výlet určený převážně dětem se pořádal v rámci projektu „Rybička – ekologická výchova pro celou rodinu“ a díky podpoře města Boskovice.

Materáské centrum Boskovice, Masarykovo nám. 21/20
mc.boskovice@seznam.cz www.mcboskovice.webnode.cz

Akce se pořádá v rámci projektu „RYBIČKA – ekologická výchova pro celou rodinu“, který je podpořen Městem Boskovice.

**Za skřítky
na Šmelcovnu
17. srpna 2010
start v 10:00
u buku u "Zelené" L.Š.
Nám. 9. května, ul. Lidická**

Trpasličkové z parku u Zámeckého sídliště se chtějí skamarádit se skřítky na Šmelcovně, aby spolu mohli chránit květiny a stromy. Děti, pomůžete jim?
Srdečně Vás zveme na další objevnou výpravu, na které vás čeká spousta překvapení, her a nějaké to ponaučení.
Výlet je celodenní, plánovaný návrat je kolem 15. hodiny.
Vezměte si dobrou obuv, svačtinu, mohou jet i terénní kočárky.
V případě nepříznivého počasí se akce odkládá.
Těší se na Vás Martina Lukešová, kontakt: 725 337 657

PLÁNOVANÉ AKCE- POHÁDKOVÉ ODPOLEDNE SE SKŘÍTKY V ARBORETRU

Pozvánka na plánovanou říjnovou akci roku 2010, která se bude konat v rámci týdne knihoven. Na programu bude: regionální výstava, čtení z nové knihy Vítězslavy Klimentové „Lexikon 4“ + její autogramiáda a vyhodnocení letního kola soutěže Malujeme v arboretu.

MESTSKÁ KNIHOVNA BLANSKO
oddělení regionální činnosti

společně s
9. října 2010 (sobota) ve 14.00
na

POHÁDKOVÉ ODPOLEDNE SE SKŘÍTKY V ARBORETU

akce se koná v rámci
TÝDNE KNIHOVEN
ve výstavní síni Arboreta
ŠMELCOVNA BOSKOVICE-DVA DVORY

PROGRAM:

- putovní regionální výstava dětských prací „Skřítki mezi námi“
- společné čtení nové knihy Vítězslavy Klimentové „Lexikon 4“ – lesní, zahradní skřítki a strašidla
- vystoupení spisovatelky, ilustrátorky a strašidlačky V. Klimentové „Malované písničky“
- vyhodnocení letního kola soutěže „Malujeme v Arboretu“
- prohlídka pohádkové říše rostlin, vil a skřítků, ZOO koutku
- prodej knih spisovatelky Vítězslavy Klimentové a autogramiáda v altánu u rybníka

občerstvení zajištěno
akce se koná za každého počasí vstupné dobrovolné

SPOLUFINANČOVÁNO EVROPSKOU UNIÍ
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova:
Evropská investice do venkovských oblastí.

ŠMELCOVNA TAKÉ ÚZCE SPOLUPRACUJE S DALŠÍMI „POHÁDKOVÝMI“ REGIONY V ČESKÉ REPUBLICĚ:

Společně s pohádkovým domem Pičín, zámek Dukovany, zámek Klášterec nad Ohří, Plzeň (Expozice hodných strašidel) a Nižborem (pohádková a dendrologická stezka LČR) vytvořila Akci **Putování pohádkovou zemí českou**. Cílem akce pro rodiny s dětmi bylo objet šest zajímavých míst s pohádkovou tematikou a nechat si svoji účast potvrdit razítkem. Ten, kdo získal všech šest razítek, získal malý dárek, což bylo pro mnohé jistě motivací.

PUTOVÁNÍ POHÁDKOVOU ZEMÍ ČESKOU
ŠEST TIPŮ NA VÝLET PRO CELOU RODINU

DÁREK Z POHÁDKOVÉ ZEMĚ
Navštivte šest zajímavých a krásných míst uvedených na druhé straně letáku v pořadí od prvního do šestého. Nechte si potvrdit razítkem svoji návštěvu a v posledním místě odložte malou pozornost.

1. POHÁDKOVÝ DŮM, PIČÍN
Příjezd: 150, 262 25 Příjezd
tel.: 734 226 804, www.pohadkovazeme.cz

PROVOZENÍ DOBA	po-úte	09.00-17.00
Arboretum-Šmelcovna	po-úte	09.00-17.00
Arboretum-Šmelcovna	so-ne	10.00-17.00
Arboretum-Šmelcovna	so-ne	10.00-17.00
Arboretum-Šmelcovna	so-ne	09.00-15.00

2. ARBORETUM ŠMELCOVNA
Šmelcovna 3, 680 01 Boskovice
tel.: 516 433 071, mobil: 602 173 016, www.wcsmelcovna.cz

PROVOZENÍ DOBA
15. únor - 15. listopad | po-ne a svátky | 9.00-17.00

3. ZÁMEK DUKOVANY
tel.: 602 119 080, dukovany@pohadkovazeme.cz
www.pohadkovazeme.cz

PROVOZENÍ DOBA	po-úte	09.00-17.00
15. únor - 15. listopad	po-úte	09.00-17.00
15. únor - 15. listopad	so-ne	10.00-17.00
15. únor - 15. listopad	so-ne	09.00-15.00

4. ZÁMEK KLÁŠTEREC NAD OHŘÍ
tel.: 438 375 436, www.zamek-klasterec.cz

PROVOZENÍ DOBA
Arboretum-Šmelcovna | po-úte | 09.00-17.00
Arboretum-Šmelcovna | so-ne | 10.00-17.00
Arboretum-Šmelcovna | so-ne | 09.00-15.00

5. EXPOZICE HODNÝCH STRAŠIDEL – PLZEŇ
Smetanova 3, 301 00 Plzeň
tel.: 602 406 435, www.sluvenyry-daruj.cz

OTVÍRACÍ DOBA CELOROČNĚ (oktábr až srp.) 10.00-18.00
ostatní dny 09.00-13.00

6. POHÁDKOVÁ A DENDROLOGICKÁ STEZKA LČR, NIŽBOREM
tel.: 311 693 272 (GSM 724 524 462), www.bey.cz

Přístup a údržba po zmrzlé cestě až 300 m.
Údaje do Strážnice (okres Blatná) se platí samostatně, viz 11 km.
Souřadnice: 49° 49' 37,2" S, 15° 16' 50,7" E
756 6 502 2807, V 2839 50

DÁREK Z POHÁDKOVÉ ZEMĚ
Při návštěvě „pohádkových míst“ sbídejte razítka. V posledním místě, při získání šestého razítka, obdržíte malou pozornost.

7 ZÁVĚR A VYHODNOCENÍ PŘÍNOSŮ POHÁDEK A POVĚSTÍ PRO TURISTICKÝ RUCH A PROPAGACI REGIONU BOSKOVICKA

Pohádky mohou nadchnout každého, bez rozdílu věku a pohlaví, bez rozdílu funkce a movitosti. Jde jen o to do pohádkového světa nakouknout. Všechny výsledky, které vám byly prezentovány, byly tvořeny s dávkou nadšení a chutí. A takový přístup lze aplikovat všude, i u vás... Vytvořte si své pohádkové muzeum, pohádkovou stezku, hru nebo omalovánky, oprašte pověsti. Nedá se na tom vydělat, ale hladí to na duši.

Komentář zpracovaly a studijní materiály připravily Klára a Olga Ondráčkovy za laskavého svolení přednášejících PaedDr. Zdeňka Peši a Josefa Janků, s využitím všech dostupných existujících a veřejně přístupných materiálů. ☺

ZDROJE INFORMACÍ

- Pověsti městečka Olešnice a okolí (město Olešnice, 2000)
- Pověsti městečka Olešnice a okolí (město Olešnice, 2010)
- Malujeme v Arboretu (Arboretum Šmelcovna, Boskovice, 2009)
- Zrcadlo blanenska a boskovicka (17. 8. 2010)
- LEXIKON 4 – lesní, zahradní skřítkci a strašidla (Vítězslava Klimtová, pohádková země)
- Další propagační letáky
- www.olesnice.cz
- www.masboskovickoplus.cz
- www.regionboskovicko.cz
- www.smelcovna.cz